

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІСТОРІЯ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ У ХІХ – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ
XX СТ.**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність 014 (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.03 Історія
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
історії України і методики викладання
історії
Протокол № 12 від 29 червня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія освіти і науки України у ХІХ – першій половині ХХ ст.
Викладач (-і)	Кобута Степан Йосифович
Контактний телефон викладача	596001
Е-mail викладача	stepan.kobuta@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 30 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є етапи розвитку вітчизняної освіти, становлення вітчизняної науки, визначні освітянські та наукові постаті, їхня роль у творення культурного простоту України.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є оволодіння студентами поглиблених знань з історії вітчизняної освіти, науки, педагогіки; формування всесторонньо розвинутої особистості із глибокими національно-патріотичними орієнтирами, усвідомлення приналежності до соціально-професійної групи вітчизняної освітньої і наукової інтелігенції.</p> <p><u>Основними цілями</u> є засвоїти основний масив знань; вміти застосовувати критичний підхід для аналізу освітніх і суспільних процесів; опанувати навички наукового пізнання сучасної української дійсності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 1. Здатність здобувати знання, самостійно шукаючи й опрацьовуючи інформацію, застосовувати їх у практичних ситуаціях діяти відповідально і свідомо на засадах усвідомлення цінностей громадянського суспільства; застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>ФК 1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності, проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p>ПК 6. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.</p> <p>ПК 10. Здатність виявляти просторові рамки історико-культурних і релігієзнавчих процесів та явищ, формувати практичні навички застосування методології і методики регіональних досліджень у викладацькій та дослідницькій роботі.</p>	

Результати навчання

РН 2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН 7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

ПРН 8. Критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу, на прийняття рішень.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	014 Середня освіта (Історія)	1	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Розвиток освіти на українських землях у ХІХ ст.	2	2	10
Тема 2. Модернізація системи освіти на початку ХХ ст..	2	4	10
Тема 3. Розвиток науки на українських землях у ХІХ ст. – початку ХХ ст.	2	2	10
Тема 4. Освіта та наука в умовах національно-визвольних змагань 1914-1921 рр.	2	4	10
Тема 5. Тенденції розвитку освіти й науки в УРСР у 1920-х - 1930-х рр.	2	4	10
Тема 6. Українські освітні та наукові заклади Галичини та зарубіжжя у 1920-х -1930-х рр.	2	2	10
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Критерії поточного оцінювання:
	Відповідно до <i>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</i> знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної

	<p>підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; – «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; – «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; – «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
Вимоги до письмових робіт	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету. Оцінюються за 100-бальною шкалою.
Семінарські заняття	Оцінювання роботи здійснюється за п'ятибальною шкалою. Передбачає обговорення проблемних питань на задану тематику, участь в дискусії, виступи (презентації) за темами індивідуальних завдань.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх форм роботи, відсутність негативних оцінок, невідпрацьованих пропущених занять
Підсумковий контроль	<p><i>Форма контролю – залік.;</i> <i>Форма здачі комбінована.</i></p> <p>Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає виставлення підсумкової залікової оцінки. При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань, контрольних (тестових) робіт.</p> <p>Підсумкова оцінка виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на практичних заняттях, обговорення дискусійних питань, виконаних індивідуальних проектів та контрольних (тестових) завдань.</p> <p>Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Письмові роботи проводяться у формі тестування в електронній дистанційній системі https://d-learn.pnu.edu.ua</p> <p>Академічна доброчесність:</p>	

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з даними положеннями можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять обов'язкове. У випадку пропуску відпрацьовується тема пропущеного заняття у визначені час та спосіб (конспект підготовки, усна співбесіда, тестування)

Неформальна освіта: вітається проходження навчальних курсів в з використанням різних освітніх платформ. Зараховуються, як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

- Білавич Г., Б.Савчук. Товариство «Рідна школа» (1881–1939 рр.). Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1999.
- Вища педагогічна освіта і наука в Україні: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Івано-Франківська область. К.: Знання, 2010.
- Дещинський Л.Є., Терський С.В., Зінкевич Р.Д., Денісов Я.Я. Історія української та зарубіжної культури. Підручник. Львів: Видавництво «Бескид Біт», 2008.
- Довжук І.В. Історія культури України: Підручник. Луганськ, 2009.
- Завгородня Т. Теорія і практика навчання в Галичині (1919–1939 роки): моногр. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2007.
- Івано-Франківська (Станіславівська) українська державна гімназія. Історико-педагогічний нарис / За ред. Б.Ступарика. Івано-Франківськ, 2000.
- Історія української культури: Курс лекцій. К.: ІВЦ „Видавництво „Політехніка”, 2010.
- Історія української школи і педагогіки: хрестоматія / упор. О.О.Любар. К.: Знання, 2003.
- Кононенко П.П. Українознавство. – К., 1996.
- Культура українського народу. В.М.Русанівський та ін. К., 1994.
- Кривда Н.Ю. Українська діаспора: досвід культуротворення: монографія. К.: Академія, 2008.
- Касьянов Г. Українська інтелігенція 1920-х – 30-х років: соціальний портрет та історична доля. К., 1992
- Касьянов Г.В. Українська інтелігенція на рубежі XIX-XX ст.: соціально-політичний портрет. К., 1993.
- Качкан В.А. Постаті. Студії. Есеї. Сильветки. Рефлексії: у 2 томах. Т.1 Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012., Т.2. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013.
- Курс лекції з історії науки і техніки України / Дещинський Л.Є. Денісов Я.Я., Замлинський Т.І., Дещинський Ю.Л. Львів, 1999.
- Любар О.О, Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української школи і педагогіки. К.: Знання, 2003.
- Нариси з історії української інтелігенції (перша половина ХХ ст.). В 3 кн. / Білоконь С.І., Бойко О.Д., Брега Г.С. та ін. К., 1994.
- Майборода В.К. Вища педагогічна освіта в Україні: історія, досвід, уроки (1917-1985). К.: Либідь, 1992.
- Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тевікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. Полтава: ПолтНТУ, 2015.
- Полек В, Дзвінчук Д., Угорчак Ю. Відомі педагоги Прикарпаття. Біографічний довідник (до 1939 р.). Івано-Франківськ: Лілея-НВ, Т.1. 1997. 202 с., Т.2 1999. 283 с.
- Сірополко С. Історія освіти в Україні. К.: Наукова думка, 2001.
- Станіславів-Станіслав-Івано-Франківськ (до 350-річчя Івано-Франківськ): монографія. Івано-Франківськ-Львів-Київ : Манускрипт-Львів, 2012. 583 с.
- Станіславівська українська гімназія: документи, розвідки, спогади. Ч.1 Івано-Франківськ, 2005.
- Ступарик Б.М., Моцак В. Д. Ідея національної школи та національного виховання в педагогічній думці Галичини (1772-1939 рр.). за ред. Ступарика Б. М.;. Коломия: Вік, 1995.
- Ступарик Б.М. Шкільництво Галичини (1772–1939). Івано-Франківськ:, 1994.
- Сухомлинська О.В. Українська педагогіка в персоналіях: ХХ століття. К.: Либідь, 2005.
- Шейко В. М., Білоцерківський В. Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К., 2011.
- Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури : Навч. посіб. К., 2006.